

לזכרה של חלמיש אפרת ז"ל

חלמיש
אפרת
ז"ל

שירים לזכרה של חללי אפרת גיל

בשם יערה (אחותה)

ורד מוסינזון / שירים כהים

בבוקר עמד האויר
אמרתי
משהו נורא עומד לקרות.
השקט הזה -
זה לא שקט טוב
זה שקט מתוח של לפני
שקט שמכין משהו רע
ובערב
אמרו שנלקחת מכאן.
איזה מין עולם מטורף!
כשיש אחת
שגהיית מהעובדה שהיא חיה
צעירה, חושבת
פועמת בחדוות יצירה
דווקא בה היית צריך לפגוע?
לא, לא רציתי לכתוב הספד
רציתי לכתוב
איזה מין אלוהים מוזר אתה?

שירים לזכרה של חלילי אפרת ז"ל

שנה. אפריל 93.

ועולם כמנהגו נוהג
ויום בא ויום הולך
חלפו קיץ סתיו וחורף
ושוב האביב כאן- ירוק ופורח
האביב שחטפך יום אחד
שב למקומנו- אך אותך לא השיב עימו
וכל הימים מאז האביב ההוא לאביב הזה
כל הימים רואה אותך כל אחד מאיתנו
במקום שם תמונתך מוטבעת בשבילו
יש שהיא מתעמעמת התמונה
ויש שהיא ברורה וחיה כאילו להושיט יד
ולגעת
כל אחד עם החלל שהותרת אצלו
והוא מלא בזכרונות עבר ואין בו עתיד!

והכל ממשיך לזרום
יום הולך ויום בא
וכל הימים הללו מאז האביב ההוא לאביב הזה
רואה כל אחד מאיתנו את החיים.
את אלה שנתנו לך חיים (אמא אבא)
וגם מי שמקרוב וגם מי שמרחוק יותר
יודע שיש כאן כאב גדול
הכאב הכי גדול
עומדים ומשתאים אל מול הכוחות שאותם
מגלים
כולנו איתכם- איש לא במקומכם
ומקווים שבימים שעוד יבואו
יש גם רגעים של נחמה
את היום ההוא באביב ההוא לא נשכח
וגם לא את אפרת.

שירים לזכרה של חתאיש אפרת ז"ל

28/4/92

עלומים

נותרנו אלומים

כולנו הלומים

איך נגדע לו עץ החיים

כשניעניו עדיין לא פרחו במלואם

כששורשיו היו עד כאב צמאים

לאהוב, לחוות, לחבוק את הימים במלא הדרם

איה אותו צחוק מתגלגל?

לאן נעלמה אותה לשון חדה?

איכה אבד לעולמים אותו שבל שער

מסתלסל?

כיצד אבדה לנו אותה ילדה?

כאובים

נותרנו דאובים

ואין מזור

ואין רחמים

שאי שלום לארץ המתים

מסרי שאנו אוזרים עוז לאט לאט

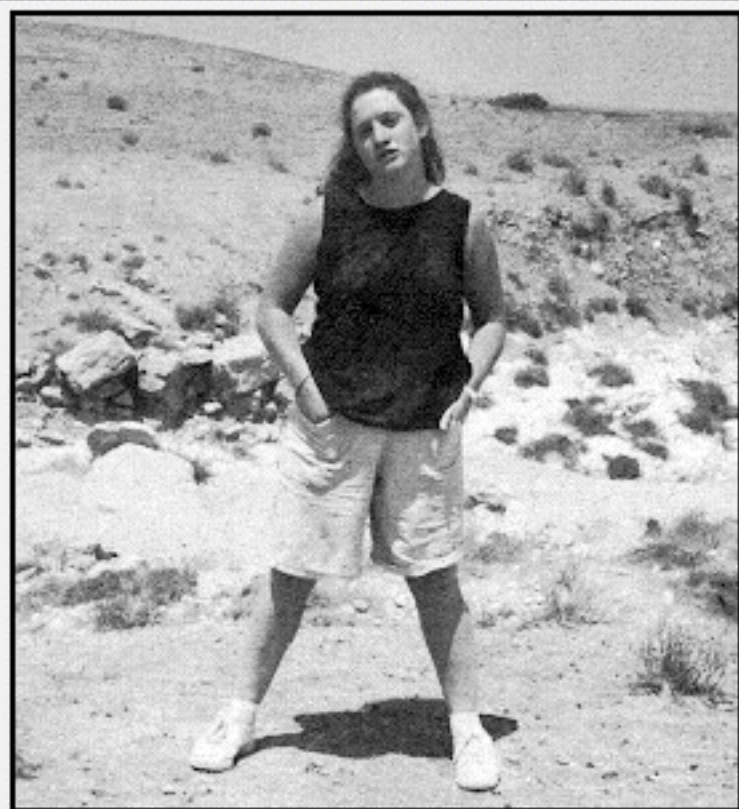
ודעי שכאן בארץ החיים

ליבותינו עדיין זועקים את שם האחת

אפרת

יערה רותם

שירים לזכרה של חללי אפרת, י"ל

דורית פלור

שאלות

כולם אהבו את אפרת,
חכמה וטובה היא היתה
קורנת מאושר וחום
מדוע כולם כואבים את מותה?

אפרת, שלימדה אותי חברות מהי
ומהי אהבת דוד ויהונתן
אפרת, עמה הכאב לא נקשר לי
אך מדוע הוא בכל זאת קיים?

אפרת נתנה בי את טעם ההערצה
נתנה לי בגרות ושנות נעורים
אפרת, מהדהדת בליבי השאלה
מדוע דברים רעים קורים לאנשים טובים?

זכרים, זיכרה & חזאים אפרת ז"ל

13.4.93

לאפרת שלנו צחוק מתגלגל שאותו שומעים למרחקים ותמיד עורר תגובה.
אפרת שלנו ניחנה בעוקצנות צינית והומור מעולה, לפעמים שחור לפעמים פחות.
לשון חדה לאפרת שלנו וחריפות שכל.

פעמים רבות נמצאנו עומדים מופתעים משינויי מצבי הרוח שלה. היינו יושבים על הדשא
בבית-הספר וממזג רוח של התבדחויות וצחוקים הפכה בן רגע לפרנוף חמוץ ורוטן.
מבטה הפך צונן ודוקר ושתיקה קשה.

לפעמים לא היתה מובנת כלל ובהחלט לא צפויה.

ודאי המורים יכולים לדבר על החוכמה של אפרת שלנו -

בלימודים על הישגיה התמיד מעולים בבחינות ועל התנהגותה הבוגרת בשעורים.

אך אנו ראינו חוכמה אחרת, חוכמה של אדם הרגיש ללב האחר,

היכול לקלוט מה עובר על מישהו, כאשר מעולם לא הרגישה וחוותה את הדבר,

ומצאה תמיד את הדרך לגשת לעודד, להסיט כמה ערפילי דמעות,

למציאות שאף פעם אינה נוראה כל-כך.

את הנכונות שלה לעזור באמת והיכולת להבין ולהשתתף.

קשה היה לה לשתף ולא כולם זכו באמת שתיפתח אליהם עם כל פחדיה

ותחושותיה העמוקות, עם הבלבול והעצב וההתרגשויות.

כל אחד מאיתנו נושא איתו את אפרת שלו - מלאת זכרונות ילדות וזכרונות בגרות -

וזכרונות עבר כל-כך קרוב...

עוד מנסים להאמין ולהבין שלא תחזור - מנסיעה רחוקה...

קבוצת קשת

שרון, סהר, מיכל,

ליאת, נעמה, אודי.

זכרים, זיכרה & חזאים אפרת ז"ל

אפרת ואני-

יותר משהיינו חניכה ומחנכת, היינו חברות.

לקח לי זמן רב לזכות במעמד הזה, בהרבה מבחנים אפרת ניסתה אותי.

נדמה לי, שהרבה נקודות - זכות זכרתי בטיולים המשותפים, כתמיכה בעת קושי:

ודאי שלא בבורות שלי בפיסיקה ובכל המתמטיקות המוזרות.

כן, אהבנו שתינו את השפה העברית, לקרוא הרבה, לפצח יחד תשבצי אתגר, לפתור חידות היגיון.

אפרת לא הצטרפה אותי כמחנכת בבית הספר, את כל ענייניה עם המורים פתרה - כמובן מאליו -

בעצמה, את היוזמות שלה - רק מעט הצטרפתי לעודד, בדרך כלל היא פרצה בלעדי, בכוחות עצמה.

שעות המחנך שלנו היו שעות-בלוי-בצוותא, יותר מאשר העברת איזה שהוא מסר חנוכי,

כאילו כולנו רצינו "אזורור" מהכל, ולא ציינות, ולא מיסר,

אבל אני יודעת, שאת הערכים החשובים לי, הצלחתי להעביר "מהחיים", בלי הרצאות,

ואפרת - כמעט תמיד - הבינה אותי בין השורות.

אפרת הכירה תמיד בערך-עצמה, וכשקיבלה את הזימונים האיכותיים לצבא- שמחה,

אמנם, והתרגשה, אבל הכל מתוך "כמעט מובן מאליו". ולא היתה שום הפתעה בכך,

ששני השותפים שלה ל"מועצת החכמים" של המחזור, קיבלו גם הם אותם זימונים עצמם,

וששלושתם התקבלו. ואיוו פריחה, ואיוו חיות נעורו בה פתאום!

איך כל העוצמות, שלא היה עם מי לחלוק קודם, מצאו שותפים כל כך מתאימים...

ואפשר להגיד עוד כל כך הרבה, ויותר מכולנו-אפרת ידעה את כל הדברים האלה.

מה ששמענו פה היום, מדבר על מה שאפרת היתה, לא על כל מה שהיא היתה,-

אי אפשר להכיל כל מה שהיא היתה.

דברים לזכרה של חלאל אפרת, י"ל

וזה ברור, שכולם מסביב ממשיכים, מתקדמים, מתפתחים, צוחקים, חיים!
ככה זה צריך להיות, ככה בריא.
אבל הכאב, הכאב הנורא, הבלתי-נסבל,
הוא על מה שאפרת כבר לעולם לא תהיה.
ואנחנו כל כך שונים עכשיו
ושום דבר כבר לא יהיה כשהיה-
בלי אפרת.

חני קרן

זכרים לזכרה של חזאית אפרת גיל

21.5.92

כמה מילים לזכרון נצח לאפרת נכדתי היקרה
לא חשבתי שאצטרך ביום זה לספר
על נכדתי האהובה,
במקום לברך
כמו תמיד למעשים טובים והצלחה בחיים.
במשך החיים הקצרים הענקת לנו
הרבה שמחה ואושר מכל השגייד
בלימודים, במעשים, בכל אישיותך
כך הכאב גדול אין סוף
לבי שבור ודמעותי מרטיבות את הנייר
בכתבי מילים אלה
אזכרך עד סוף ימי, אפרת, נכדתי היקרה

אוהבתך סבתא

זכרים, לזכרה & חזאים אפרת ז"ל

20.5.92

אפרת!

גם עתה, בשעת הכתיבה, נדמה לי שזה רק חלום רע, שאולי אתעורר ממנו ואוכל להאנח בהקלה.
אך לא, אפרת, אין זה חלום. זו מציאות רעה ואיומה ואני, אינני מעכלת ואינני מבינה.
אפרת! מה אומר עלייך, ילדה בת שמונה-עשרה שנה, שזה עתה פרחת ולבלבת !!! ???
אפרת, הנכדה הבכורה במשפחה, תינוקת יפהפיה, שכולנו התמוגגנו מכל חוכמה.
שעד היום אנו מזכירים את שיבושי הלשון שלך החמודים, וכינד טסת בעזרת הליכון תינוקות
בין החדרים, כבר בגיל ששה חדשים, ולשינה הספיקו לך 30 רגעים.
אפרת, שגדלת בדיוק כפי שצפינו, והיית בור סוד שאינו מאבד טיפה.
אפרת, שמצאת אצלי בבית ספרי אנגלית מעלי אבק,
ואת היחידה שבולזול התגברת על מלאכת הקריאה.
אפרת, שבתקופה בה ניסיתי להתמודד עם תשבצי "שבור את הראש" המתוחכמים,
אלייך טלפנתי לקבל פתרונות.
אפרת, שאהבת להתארח אצלי בחופשים ועזרת לי להעסיק את הילדים.

זכרים, לזכרה של חזאית אפרת גיל

ותמיד שאלת: נאווה, אפשר לעזור במשהו?

אפרת, שידעת להנות ולצחוק מכל הלב מסרט מצויר השופע הומור דק ומיוחד.
אפרת, שנהנית לראותך משתעשעת באהבה עם לגושקה הכלבה שבעצם בוכותך היא ניצלה.
כשהגיעו אליך צווי הגיוס הייתי גאה שהנה התקבלת לטוב שבטובים.
הצלחת בקורס, אושרך הרב ופריחתך החברתית מילאו את ליבי.
אך עתה, אפרת, פקע בליבי מיתר.
אין זו פרידה, אפרת. את איתי ובליבי
תהיי לעד! לעד! אפרת!

שלך, באהבה רבה

נאווה.
(אחות של אמא)

זכרים, זיכרה & חזאים אפרת ז"ל

ופתאום הכל יהיה כל כך ריק.
השמש תזרח מחר בבוקר, וכולנו ניסע לבסיסים. הקב"ריות יעבדו קשה, ויהיה לחץ,
האוכל במישור ימשיך להיות מגעיל, והאנשים נחמדים (ואני אפילו לא יודע מה עוד,
כי אפרת לא הספיקה לספר לי). תמיד היא היתה קמה ועוזבת אותנו באמצע
ובדרך כלל לא היה אכפת לה. מספיק היה לה שהיתה עייפה מאוד והיא היתה פורשת
לישון ומשאירה אותנו עם כל העבודה והתסכול. אבל מה יכולנו להגיד לה?
הרי למחרת היא כבר היתה מגיעה שוב מלאת מרץ ושמחת חיים ושוב היינו
צוות מתלהב ונכון לכל פעולה.
אבל הפעם זה סופי, זה סופי וצריך לדעת את זה. שוב, לפי דרכה, היא השאירה אותנו
פעורי פה עם כל העבודה הקשה ועם התסכול הזה, קמה ועזבה באמצע.
היא אפילו לא הספיקה לספר לי מה הולך במחלקה, מי חבר של מי ומי שונא את מי,
את מי אוהבים ואת מי לא, ובכלל היא הרי הבטיחה לי שכשאני אגיע היא כבר תקבל
אותי ותעזור לי והכל יהיה יותר קל - כי היא כבר הרי תהיה ותיקה. ומה היא מצפה?
שאני אלמד עכשיו את כל החומר הזה לבד? שאני אצטרך להכיר לבד את כל הבסיסים?
ומה עם כל התכנונים שלנו? ומה עם השלוש וחצי שנים שהיינו צריכים לעבוד יחד?
טפשה אחת, הרי רק בגללך לקחו אותי לצפון - ועכשיו את מברירה?

זכרים, זיכרה & חזאים אפרת ז"ל

כל כך הצטערנו שהמערכת שלנו התפוררה ואמרנו, אני ואת, שנדאג לליאורה שלא תרגיש לבד. אז עכשיו את באה ועושה לי כזה דבר? זונחת אותי לבד? הרי זה בניגוד לכל התכנונים ואת הרי יודעת כי אני אוהב שהכל הולך כמו שצריך - והרי לא תכננו שיהיו לנו כתבים גם שם למעלה (לפחות לא בשלב כל כך מוקדם). אבל אל תדאגי אפרת, את הצחוק הבלתי ניתן לריסון שלך, ואת המבטים הצניניים, אני לא אשכח כל כך מהר, בזה אין לך סיכוי ולא יעזור לך שום דבר. לגבי, אנחנו נשאר תמיד הצמד שכולם קנאו בהם שהם יחד בצפון ואל תשכחי את הסיסמא שלנו: "אפרת ואדר ישנו את מישר" (ואני מבטיח להשתדל).

אדר

זכרים, זיכרה & חזאים אפרת ז"ל

אפרת,

ליהודה עמיחי יש ספר הנקרא - "מאחורי כל זה מסתתר אושר גדול" - לא הפעם.
או שהוא מסתתר היטב.
זה כבר שנה שאני כותבת לך, בעיקר מכתבים - בדרך כלל הם מתגלגלים בין הניירות
בתיק החיילת השחור שלי, מוצאים דרכם לפח כשאת מסדרת,
וזה לא קורה הרבה, לפעמים אני שומרת אותם באחת ממגירות השולחן.
את הפתקים ששמרתי אקרא שוב ושוב, אקרא ואזכר. הזכרון חשוב לי. ומפחיד.
הזכרון הראשון שחששתי לאבד, הראשון בו נאחותי, היה הצבע שלך, הצליל והמנגינה,
טון הדיבור, אחר-כך ההליכה וניענוע התלתלים.
חבילת המכתבים שכתבת לי מאז שסיימנו כתיב יב' נשארת בעינה ולא תופחת.
מאז פסח לא ענית לי על מכתב.
יצא לי לפגוש בשבועות האחרונים חיילים וחיילות אשר סיימו את הקורס שאת עשית,
מחזור אחריו. הם שמעו עליך. שוב היה הזכרון כה חשוב.
בתוך כל הזכרונות שלנו, של כולנו אותך, חשוב לי שהזכרון יהיה שלי.
כשאת כותבת אליך אני מוצאת מיותר לשאול אם את מבינה...

זכרים, זיכרה & חזאים אפרת ז"ל

הייתי רוצה חלק מהכלום... כלום? את?
תמיד החשבתי מלים. אולי בעיקר מילים. את הבנת אותי,
לפעמים אני עדיין מתייעצת איתך. את לא עונה.
חני ביקשה שאכתוב, שאכתוב מילים, קטע (לעצמי בבית כבר כמעט יש ספר...).
אחת הפעמים הראשונות שהרגשתי שאין מילים שימצו את ההרגשות -
ואלה הרגשות ולא רק רגשות, הרגשות שמרגישים באופן פיזי גם כן.
רציתי להתחמק מהכתיבה לאחר שבוע שהתלבטתי.
חלק מההבנה בינינו הייתה הבנה של מילים, עד היום.
לכן החלטתי לכתוב, את המכתב הזה, פחות אינטימי מן השאר, אבל, שוב,
אני לא צריכה לשאול - את מבינה?...
אני מוסיפה קטע מתוך הספר "מדריך הטורמפיסט לגלקסיה",
אני זוכרת, בכתה יא' זה היה?, אמא שלך קנתה לך את כל הסדרה.
נורא התלהבת. ישבנו בשעור ספרות וכתבנו הקדשות, כל אחת בספר אחד.
אחרי הזכרונות שלי אני משתדלת לעקוב, תמיד לאחוז אותם שניה
לפני שהם יוצאים מהדלת ונעלמים. מי אווז בוגב זכרונותיך עכשיו?

דברים לזכרה של חזא"ש אפרת ז"ל

פורד נכנע.. לא היה טעם להוסיף ולטרוח על כך כעת.
מה גם שקץ העולם מתקרב, פשוט אמר: "שתה"
באופן עובדתי בתכלית הוסיף: "קץ העולם מתקרב".
ארתור שלח לשאר יושבי המסבאה עוד חיוך רפה,
שאר יושבי המסבאה הזעיפו פניהם אליו.
גבר אחד נפנף אליו כאומר לו שיפסיק לחייך אליהם ויתעסק בעניינים שלו.
"ודאי יום חמישי היום" אמר ארתור לעצמו, משקיע עצמו בבירה.
"מעולם לא הצלחתי להבין את האוירה של ימי חמישי".
"יש לך מגבת אתך?" אמר פתאום פורד לארתור.
ל "מדריך הטרמפיסט לגלקסיה" יש כמה דברים לומר לגבי נושא המגבות:
מגבת, כך הוא אומר, היא הדבר השימושי המאסיבי ביותר
שאפשר שיהיה לטרמפיסט הבינכוכבי...

אני בטוחה שהפעם לא שכחת את המגבת

רויטל מיתקי

מי-עמי

דברים לזכרה של חללי אפרת ז"ל

דברים שנכתבו על ידי המורה אלדד

שלום לך אפרת,

שלום לך תלמידה, סמל ומופת, כמעט אני אומר - חלומי של כל מורה.
שלום לך דמות, שיופיה הפנימי קורן פשוט ממראה הפנים,
מהעיניים הנבונות, המבינות תמיד - הכל.

שלום לך תלמידה, שהכל בה קבוע, לא משתנה - כמו נוצר לסמל את שיגרת החיים.
תמיד השיער הפזור והמתולתל, תמיד מראה הפנים החודר, תמיד את שם באותה פינה,
בכל שיעור, תמיד את ממהרת להבין, תמיד נדה בראש שקלטת את הכוונה
(ואני רק בתחילת דבריי) ותמיד תמיד - את מגיבה, משתתפת,
מניעה את השיעור קדימה, מנחה בתשובות קצרות ומדוייקות, ממוקדות בעיקר.
שלום לך אפרת, חלומי של כל מורה.

שלום לך תלמידה, המתעקשת לחקור בנושאים היותר רחבים של מחשבת האנושות,
שלום לך אפרת שמסבירה לי בחיך כמה לא קל לכתוב, ולסכם ולסיים אתגר שכזה.
שלום לך יקרה - ממני, שעיקר תפקידי הוא להביט ולהקשיב ולדעת שהעבודה כן תוגש ובזמן -
רחבה, עמוקה, נהדרת במחשבתה - כפי שאת, חלומי של כל מורה.

זכרים, זיכרה & חזאים אפרת ז"ל

שלום לך תלמידה, שגם לאחר תום הלימודים המתוכננים - נשארת טובת לב ואנושית:
במסדרון, בחדר המורים, בדשא - מחפשת תמיד את עיני ומשדרת, ביוזמתך, חיוך של ברכה,
תודת ראש קטנה, חום שמיד נקלט.

שלום לך, חלומי של אדם - ביחס לאדם אחר.

שלום לך אפרת - כציפור מוגנת היית בחממת טיפוחים. כציפור - בכלוב של זהב,
כציפור שסורגי החיים ניכפפו למענה - בהיסגרם.

והנה - הוסתו הסורגים וכציפור ניפתחת אל החוץ,

ואז - בעודך מתנסה ברגעים ראשונים - פרחת פתאום ונעלמת.

ועתה - מי ידע אם לחופש שולחת או שלקח לו אלוהים את החלום שבאדם?

שלום לך אפרת - תלמידה ואדם וציפור
שלום לך ולעפרך.

מאלדד

זכרים, זיכרה & חזאים אפרת, ז"ל

אני מנסה לחשוב על כל התקופה שהיתה לי ביחד עם אפרת. חצי שנה קורס, כמה שבועות צבא. קשה לי להאמין שכל זה נגמר זאת היתה תקופה נהדרת. הקורס, חצי-שנה של לימודים אינטנסיביים, לפני השרות הצבאי, מה כבר יכול להיות בזה כל-כך כיף?

אבל היה שווה את המאמץ, בגלל החברה.

מישהי שבאה מהמשק הקטן, ופתאום פוגשת חבר'ה אחרים, אנשים שאספו אותם ומיינו אותם, אנשים ברמה שונה. ופתאום יש המון קשרים חדשים, ופעילות חברתית עד אמצע הלילה, ומסיבות קורסיות, והמון טלפונים בסופי שבוע, ופתאום מרגישים שהחיים כל כך יפים, פשוט כיף!

זה מה שאני עברתי. זה גם מה שאפרת עברה, וככה התקרבו.

בהתחלה היא היתה בשבילי רק "הגיגיגית" ההיא מהכיתה של שאול".

אחר כך אפרת, זאת שמארגנת את כל המסיבות בקורס, וצוחקת כל היום צחוק מתגלגל.

ואחר כך היא היתה בשבילי חלמשושה, חברה טובה, גם לצחוקים וגם לשיחות מהלב.

באתי אליה למושב בפעם הראשונה ביום שהיא קיבלה את החיפושית ביום ההולדת שלה.

פחדנו שהחבר'ה לא יגיעו למסיבה שלה, בגלל הגשם, אבל בסוף באו המון,

והיא הראתה לנו את המושב, ואת הפרות "שלה" וטיילנו עד המסילה.

זכרים, לזכרה & חזאים אפרת ז"ל

והיא הראתה לנו את המושב, ואת הפרות "שלה" וטיילנו עד המסילה.

חזרתי הביתה מאושרת, חשבתי שככה יהיה לנו. גם אחרי שנגמר הקורס

עדיין היו המון מסיבות ופגישות, וגם טירונו קצרה ביחד, והמון טלפונים אחרי החלוקה לבסיסים.

אחרי המסיבה שהיתה אצל תמיר בסוף הקורס, נסענו שלושתנו-תמי, אפרת ואני-

לחוף הירוק. שלישית בנות צוחקות עם שער ארוך ופרוע, שבאו להפרד בפעם האחרי-אחרונה

מהמקום הזה שכל כך התגעגענו אליו, מהמדריכים, ובעצם- להפרד מתקופה נהדרת בחיים.

באותו שבוע אפרת התקשרה אלי ואמרה לי: "יש לי חדשות טובות. האריכו את הקורס בחודשיים!"

ועכשיו אין קורס ואין אפרת.

כשסיפרו לי אמרתי שזה לא יכול להיות. לא רציתי להאמין. ראיתי את התמונות בעיתונים.

הייתי בהלוייה, ובשבעה, ובכיתי עד שהדמעות התייבשו.

ועכשיו אני שוב בוכה, כי שום דבר לא יהיה עוד כמו שהיה. משהו השתנה בי, ובכולנו.

אבל אנחנו נחזיק מעמד, אנחנו חייבים.

"אע"מ ט' לא מת"

גילה.

